



Memòria general del projecte normatiu del Codi ètic i de conducta de l'Ajuntament de Barcelona

1. Justificació de la necessitat de la disposició i adequació d'aquesta als fins que es persegueixen

El projecte normatiu del Codi ètic i de conducta de l'Ajuntament parteix d'una proposta de la Direcció de Règim Jurídic, sotmesa a la participació de diverses Direccions i Departaments de la Gerència de Presidència i Economia i de la Gerència de Recursos, amb aportacions de la Secretaria General, la Intervenció, la Gerència de Recursos Humans, la Direcció de coordinació de contractació, el Departament de transversalitat de gènere, l'Oficina per a la transparència i bones pràctiques, la Direcció d'empreses, entitats municipals i recursos i la Direcció de serveis de relacions amb organismes supramunicipals.

Tal com es posa de manifest a l'informe justificatiu d'inici de l'expedient, l'Ajuntament de Barcelona ha posat en marxa l'Oficina per a la Transparència i les Bones Pràctiques per implementar la normativa de transparència a l'organització municipal i complir amb els requisits legals mínims per assegurar una gestió pública honesta, sens perjudici de desplegar mesures que van més enllà del compliment estricte d'aquesta normativa, com és la creació del canal de comunicació de la Bústia Ètica.

L'objectiu d'adoptar aquestes mesures és millorar la confiança de la ciutadania en l'administració municipal i els seus servidors, fer de l'Ajuntament un referent d'integritat institucional, amb eines que garanteixin un funcionament de l'Ajuntament dins els paràmetres de legalitat, honestedat, integritat, bona gestió, respecte a les regles ètiques i al bon govern.

D'entre les diferents mesures previstes per articular el marc d'integritat institucional de l'Ajuntament, destaca el desenvolupament d'un codi ètic i de conducta dels alts càrrecs. Amb l'aprovació del codi es dona compliment al mandat de l'article 55.3 de la Llei 19/2014, de 29 de desembre, de transparència, accés a la informació i bon govern, que obliga a elaborar aquest codi.

El codi es concep com l'instrument adient per complir les finalitats següents:

- a) Declarar els valors ètics i els principis d'actuació i de bon govern d'aquest Ajuntament.
- b) Determinar les normes de conducta i explicitar els mandats i les prohibicions que han d'observar les persones destinatàries.
- c) Proporcionar eines per a la resolució d'eventuals conflictes ètics de les persones destinatàries, d'acord amb les funcions i les competències que tinguin atribuïdes.
- d) Informar a totes les persones sobre quina conducta i quin tracte han de rebre per part de les persones obligades pel Codi en el seu tracte amb ells.
- e) Garantir una gestió íntegra, eficient i transparent de l'Ajuntament i les seves entitats dependents.

- f) Assegurar una actuació íntegra i transparent dels subjectes obligats en l'exercici de les seves funcions.

2. Marc normatiu en què s'insereix el projecte de disposició i competència de l'Ajuntament sobre la matèria

El dret de totes les persones a una bona administració s'incorpora a l'article 41 de la Carta de drets fonamentals de la Unió Europea de l'any 2000 i està reconegut expressament a l'article 30 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya quan afirma que "totes les persones tenen dret a què els poders públics de Catalunya les tractin, en els afers que les afecten, d'una manera imparcial i objectiva, i que l'actuació dels poders públics sigui proporcionada a les finalitats que les justifiquen".

La Carta europea de salvaguarda dels drets humans a les ciutats, quan regula els drets relatius a l'administració democràtica local, salvaguarda el principi d'eficàcia dels serveis públics i el principi de transparència. Per la seva part, la "Carta de Ciutadania. Carta de Drets i Deures de Barcelona" reconeix el dret de la ciutadania a relacionar-se amb l'administració municipal d'una manera imparcial i objectiva, a ser tractada amb respecte i deferència per les autoritats i el personal municipals, i a que l'actuació municipal sigui proporcionada a les finalitats que la justifiquen.

L'avantprojecte del codi s'insereix, principalment, en el marc normatiu conformat per la Llei 19/2014, de 29 de desembre, de transparència, accés a la informació i bon govern i pel règim especial garantit a la ciutat de Barcelona per l'article 89 de l'Estatut d'Autonomia i integrat per la Llei 22/1998, de 30 de desembre, la legislació que regula el règim especial del municipi de Barcelona i per els disposicions emanades per l'Ajuntament de Barcelona en exercici de la seva potestat normativa.

El règim especial garantit a la ciutat de Barcelona concedeix a l'Ajuntament el dret i la capacitat efectiva per ordenar i gestionar els afers públics que afectin els seus ciutadans, en el marc de l'ordenament jurídic, la qual cosa implica que aquest marc normatiu garanteix l'exercici d'una àmplia potestat d'autoorganització, que abasta tant el vessant polític i institucional com la de l'organització municipal executiva. En aquest sentit, l'article 11.1 b) de la Carta Municipal de Barcelona determina que el Consell Municipal té l'atribució d'aprovar el Codi ètic d'actuació de tot el personal al servei del municipi.

De conformitat amb aquest marc normatiu, tal i com ja s'ha esmentat, amb l'aprovació del codi es dóna compliment al mandat de l'article 55.3 de la Llei 19/2014, de 29 de desembre, que obliga les Administracions Públiques a elaborar un codi de conducta dels alts càrrecs, com a disposició de caràcter general que vincula les persones que s'hi ha de sotmetre, i que ha de concretar i desenvolupar els principis d'actuació a què fa referència l'article 55.1, determinant les conseqüències d'incomplir-les, sens perjudici del règim sancionador que estableix la Llei.

En exercici de la potestat d'autoorganització, amb aquest avantprojecte de codi es vol anar més enllà de complir els requisits legals mínims i, per això, el projecte normatiu incorpora la regulació d'una infraestructura ètica, un sistema de garantia que resolgui i/o dirimeixi els dilemes ètics, orienti les consultes i resolgui queixes o reclamacions, com element que, entre d'altres, conforma



el que es coneix com a marc d'integritat institucional. Aquesta infraestructura ètica es fonamenta en un càrrec executiu (gestor/a ètica) i en un òrgan col·legiat assessor (comitè d'ètica).

D'acord amb l'article 11.1 b) de la Carta Municipal, correspon al Consell Municipal aprovar el Codi ètic d'actuació de tot el personal al servei del municipi. En compliment del mandat del citat article 55.3 de la Llei 19/2014, de 29 de desembre, es proposa ara aprovar el codi ètic i de conducta dels alts càrrecs de l'Ajuntament. L'extensió a la resta d'empleats públics requereix la participació dels representants sindicals amb el corresponent acord.

Aquest Codi, a proposta de la Comissió de Govern, es tramita d'acord amb els procediments normatius previstos als articles 108 a 114 del Reglament Orgànic Municipal, observant les Directrius sobre la tramitació dels expedients per a l'aprovació de reglaments, i s'aprova pel Plenari del Consell Municipal, en exercici de les atribucions previstes a l'article 11.1.b) i e) de la Llei 22/1998, de 30 de desembre, de la Carta Municipal de Barcelona.

3. Relació motivada de les persones i les entitats interessades a les quals s'ha d'atorgar, si escau, el tràmit d'audiència

Atesa la incidència del Codi en matèria organitzativa de personal, que aquest projecte normatiu concreta principis ètics i normes de conducta el compliment de les quals és susceptible d'avaluació per la societat civil i per organismes de control extern, de garantia de drets i llibertats fonamentals o del dret d'accés a la informació, i que preveu la creació d'una infraestructura ètica per garantir el compliment de les previsions del codi, es consideren persones i entitats interessades a atorgar tràmit d'audiència, sens perjudici d'altres que es puguin considerar, les següents:

- sindicats (CCOO; UGT; SAPOL; CGT; ASI; SPPM)
- APTAB (Associació Professionals de Tècnics i Tècniques de l'Ajuntament de Barcelona)
- junta de personal
- comitè d'empresa
- Síndic de Greuges de Catalunya
- Sindicatura de Greuges de Barcelona
- Oficina Antifrau de Catalunya
- Comissió de Garanties del Dret d'Accés de la Generalitat de Catalunya
- Observatori Ciutadà Municipal de Barcelona
- X-NET

També en compliment de la proposició núm. M1519/2334, del Grup Municipal del Partit dels Socialistes de Catalunya, aprovada per unanimitat per la Comissió de Presidència, Drets de Ciutadania, Participació i Seguretat i Prevenció a la sessió del 29 de desembre de 2015, a més a més d'obrir a la participació ciutadana el debat sobre aquest Codi, es proposa donar-ne compte al Consell de Ciutat, cas d'estar constituït.

4. Participació política, ciutadana i interna en l'elaboració d'aquest projecte normatiu

4.1. L'avantprojecte de codi ètic i de conducta s'ha difós internament en diversos espais destinats a donar a conèixer i debatre les actuacions municipals.

En aquest sentit, d'una banda l'avantprojecte s'ha presentat a la taula de Gerents de Districte (6 d'abril de 2016), a les taules de coresponsabilitat de serveis generals i d'atenció a les persones i territori (9 de març de 2016) i a les reunions informatives als referents de transparència organitzades pel Departament de Transparència, del 7 al 14 de març de 2016. Així mateix, també es va exposar a la jornada de participació interna de la Gerència al *PAM 2016-2019*, celebrada el 17 de març de 2016.

L'11 d'abril de 2016 el Gerent de Recursos va comunicar a tots els gerents municipals l'avantprojecte, perquè formulessin les observacions que consideressin convenientes, abans del tràmit d'audiència i d'informació pública, i perquè el remetin a qui apreciïn que escau atenent als destinataris del Codi, per copsar també els seus suggeriments.

D'altra banda, l'avantprojecte de codi de conducta també s'ha sotmès a la consideració i debat del Consell Assessor per a la Transparència, en sessió de 27 de juny de 2016.

4.2. A més a més, el 30 de març del 2016, el Gerent de Recursos va comunicar l'avantprojecte del codi a les entitats abans descrites per atorgar tràmit d'audiència, en el marc d'un període obert a la formulació de qualsevol suggeriment, aportació o esmena a formular, sens perjudici del tràmit preceptiu d'informació pública.

En el marc d'aquest període obert de consulta, el 20 de juny de 2016 es van rebre les observacions formulades a l'avantprojecte per part de l'Oficina Antifrau de Catalunya, que s'acompanyen en Annex I a aquesta memòria.

4.3. En compliment dels principis de bon govern i de participació ciutadana en l'elaboració de normes, l'avantprojecte es va publicar en el portal de transparència el 7 d'abril de 2016, obrint un procés participatiu i convidant la ciutadania a formular propostes i suggeriments al text presentat.

4.4. Atesa la naturalesa jurídica i el contingut del projecte normatiu objecte d'aprovació, el govern municipal ha volgut propiciar assolir un consens polític previ a l'inici de la tramitació del Codi de conducta.

És per això que, un cop incorporades les aportacions fetes per les persones i entitats convocades en aquests períodes de consulta, que han estat preses en consideració, el 6 d'abril de 2016 la Tercera Tinència d'Alcaldia va facilitar a tots els grups municipals l'avantprojecte del codi de conducta per conèixer la seva valoració i per convidar-los a aportar també les seves esmenes.



Les propostes formulades pels grups municipals consten a l'Annex II d'aquesta memòria, així com una versió de l'avantprojecte que les incorpora en la seva totalitat.

Els grups municipals han debatut les seves aportacions en sessions dels dies 12 d'abril, 9 de juny i 4 d'octubre de 2016. El resultat d'aquest debat és el consens assolit per tots els grups municipals en l'avantprojecte de codi de conducta que consta a l'Annex III d'aquesta memòria, que identifica les aportacions formulades a acceptades de cada grup municipal i que és el projecte normatiu que es sotmet a l'aprovació de la Comissió de Govern.

Barcelona, 8 de novembre de 2016



Joan A. Linares Gómez

Gerent de Recursos